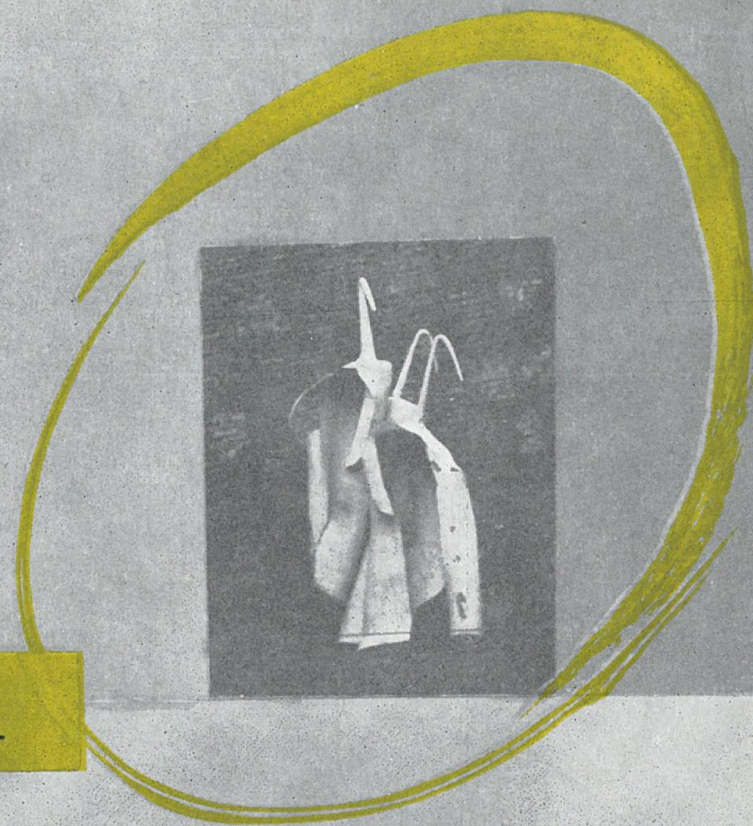

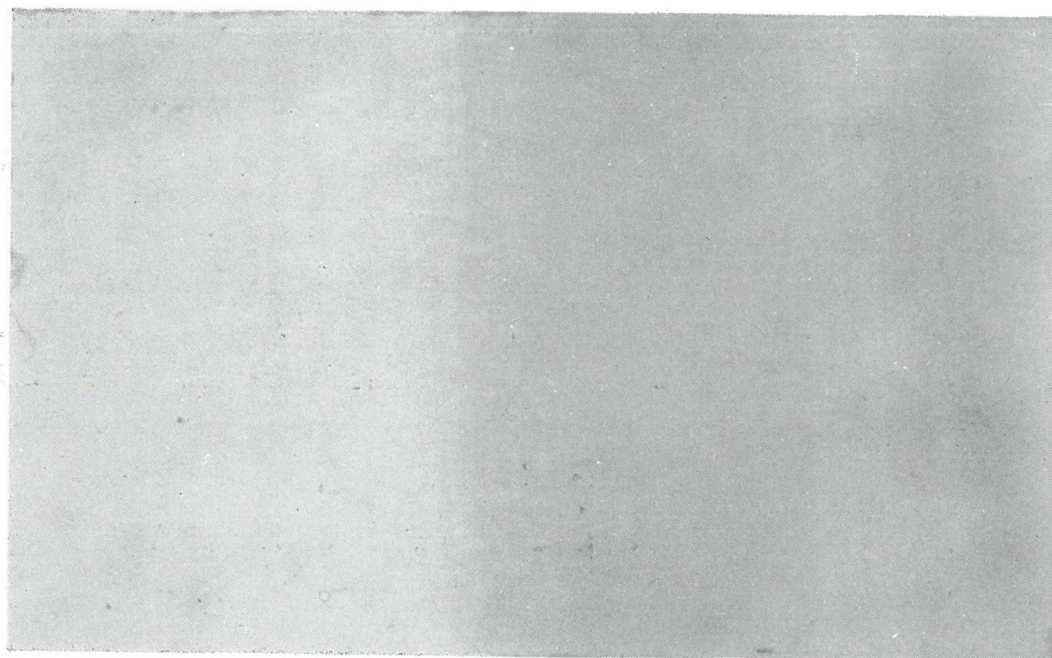
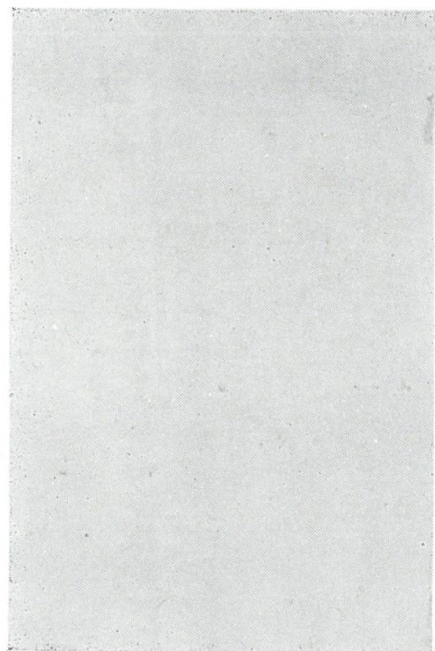
4/1966zach

ALINA ŚLESIŃSKA

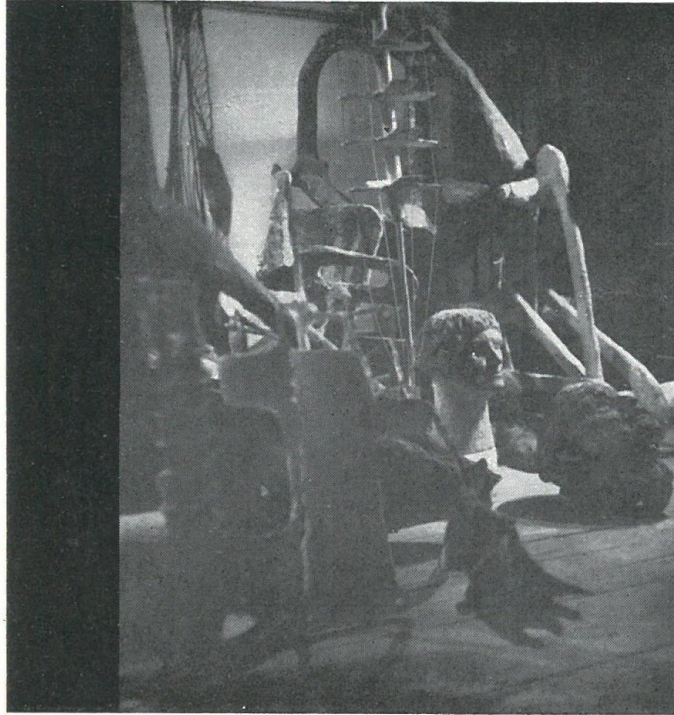
CENTRALNE BIURO
WYSTAW ARTYSTYCZNYCH
Warszawa, pl. Młocznarski 3

1560/66

w y s t a w a
p r a c
a l i n y
ślesieńskiej

związek polskich
a r t y s t ó w
p l a s t y k ó w
c e n t r a l n e
b i u r o w y s t a w
a r t y s t y c z n y c h
s t y c z e ń 1 9 6 6
w a r s z a w a
„z a c h ę t a“ p l a c
m a ł a c h o w s k i e g o 3

ALINA ŚLESIŃSKA, Warszawa

Ur. w Poznaniu. Studia: w latach 1947—1950 Wydział Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie pod kierunkiem prof. Xawerego Dunikowskiego; w 1950 r. w Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie pod kierunkiem prof. Mariana Wnuka. W latach 1950—1954 praca w zakładach kamieniarskich w Warszawie, przekuwanie i częściowe projektowanie rzeźb przeznaczonych dla rekonstruowanych zabytkowych gmachów. Debiutuje na III Ogólnopolskiej Wystawie Plastyki, Warszawa 1952. W tym samym roku otrzymuje wyróżnienie w Konkursie Olimpijskim na rzeźbę o tematyce sportowej oraz wyróżnienie na wystawie z okazji 5-lecia PZPR za portret Małgorzaty Fornalskiej; wyróżnienia za projekty medali pamiątkowych ku czci Stanisława Moniuszki i Tadeusza Kościuszki (1953) oraz za pomnik Wyzwolenia dla m. Krakowa (1954).

Obecnie uprawia rzeźbę portretową i monumentalną, od 1958 r. również malarstwo i tkaninę artystyczną (gobeliny). W ostatnich latach interesuje się przede wszystkim rzeźbiarskimi rozwiązaniami z zakresu architektury i urbanistyki oraz kompozycjami

przestrzennymi z pogranicza malarstwa i rzeźby.

Wystawy indywidualne:

1957 Warszawa, „Kordegarda” (rzeźba)

1958 Paryż, Galerie Simone Badinier (rzeźba)

1959 Londyn, RBA Galleries (rzeźba)

1960 Prato, Galleria Falsetti (malarstwo)

1962 Paryż, Galerie La Roue (propozycje dla architektury)
Warszawa, „Krzywe Koło” (propozycje dla architektury)

Udział w ważniejszych wystawach w kraju:

1955 Wystawa rzeźby „Dunikowski i jego uczniowie”, Warszawa

1957 II Wystawa Sztuki Nowoczesnej, Warszawa

Ogólnopolska Wystawa Młodego Malarstwa i Rzeźby w ramach X Festiwalu Sztuk Plastycznych, Sopot
Rzeźba w Ogrodzie, Warszawa

1959 III Wystawa Sztuki Nowoczesnej, Warszawa

1960 Rzeźba Polska 1945—1960, Warszawa
Wystawa „Konfrontacje” (z okazji zjazdu AICA), Warszawa

1961 Wystawa Rzeźby z cyklu Polskie Dzieło Plastyczne w XV-lecie PRL, Warszawa

1965 „Porównania”, Sopot

Udział w wystawach za granicą, m. in.:

1959 Wystawa Polskiego Malarstwa i Rzeźby, Genewa

Wystawa Plastyki na Światowym Festiwalu Młodzieży i Studentów, Wiedeń
III Concorso Internazionale del Bronzetto, Padwa

1961 „Peintres de la Galerie”, Paryż, Galerie Lambert

IV Concorso Internazionale del Bronzetto, Padwa

1963 V Concorso Internazionale del Bronzetto, Padwa

„Actualité de la Sculpture”, Paryż, Galerie Creuze

„Sculpture architecturale et architectures-sculptures”, Paryż, Galerie Anderson-Mayer

IV Biennale Malarstwa i Rzeźby, San Marino

Realizacje:

1963 Pomnik Marii i Piotra Curie, Lublin
1965 Pomnik Kwame Nkrumaha, Wineba
(Ghana)
Pomnik Bolesława Prusa, Nałęczów

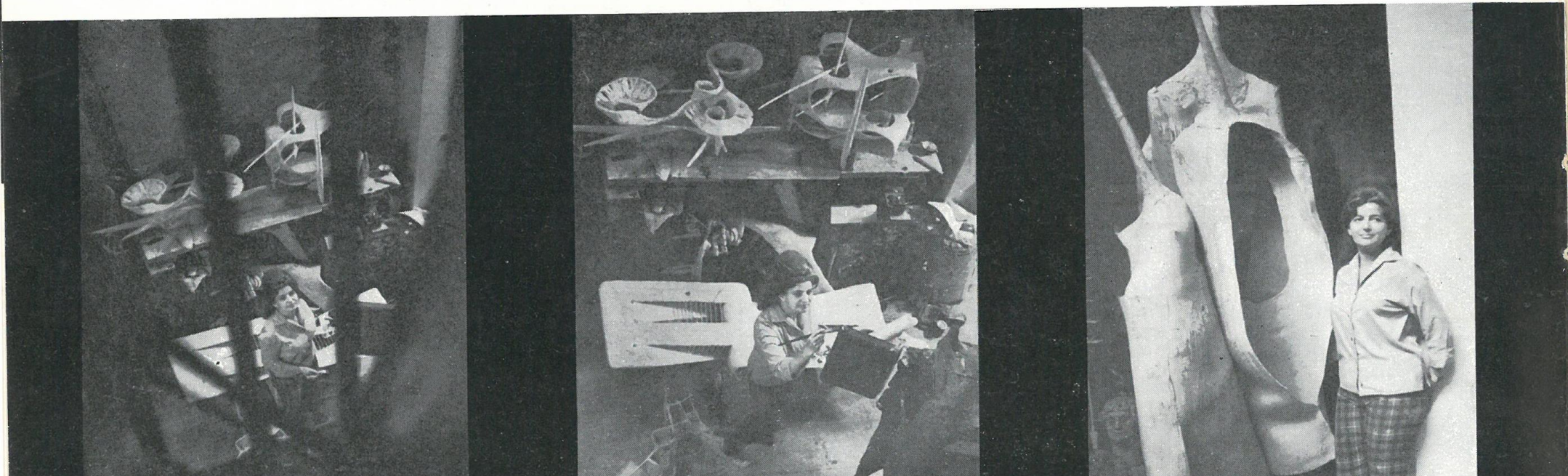
Projekty przyjęte do realizacji:

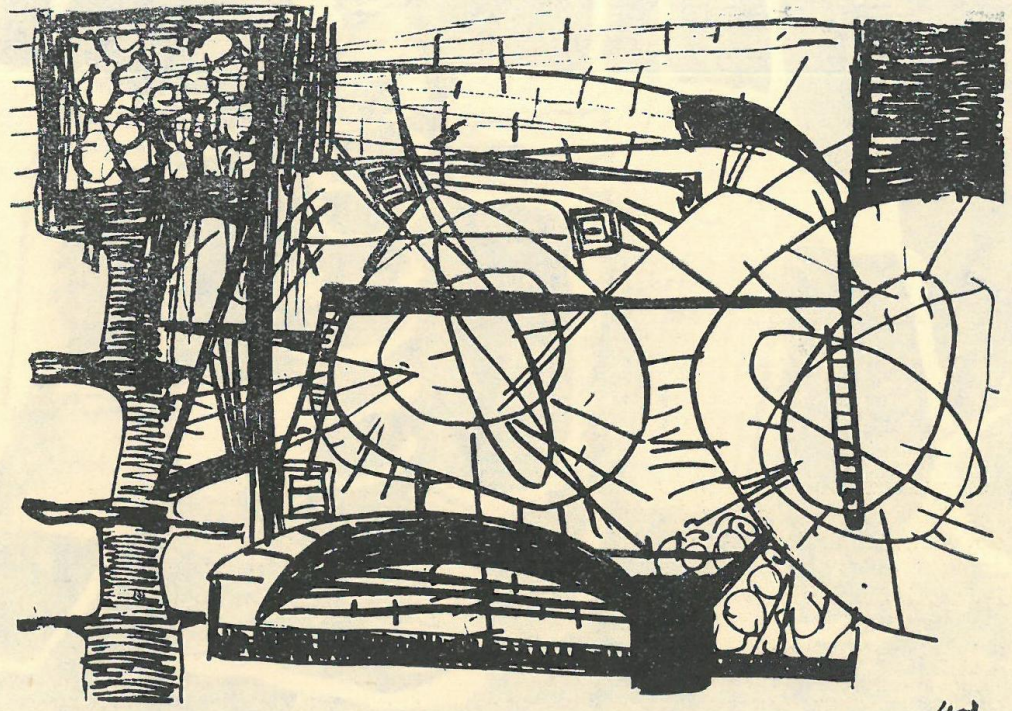
Rzeźba monumentalna „Macierzyństwo” dla
dzielnicy uniwersyteckiej m. Brasilia, zamówiona i przyjęta (1962) przez Oscara Niemeyera wówczas naczelnego architekta Brasilii.

Dwupoziomowa trasa dla ruchu kołowego wraz z rozwiązaniem urbanistycznym dla centrum Akry, zaakceptowana przez komisję rzeczoznawców pod przewodnictwem prezydenta Ghany Kwame Nkrumaha (1964).

Prace w zbiorach:

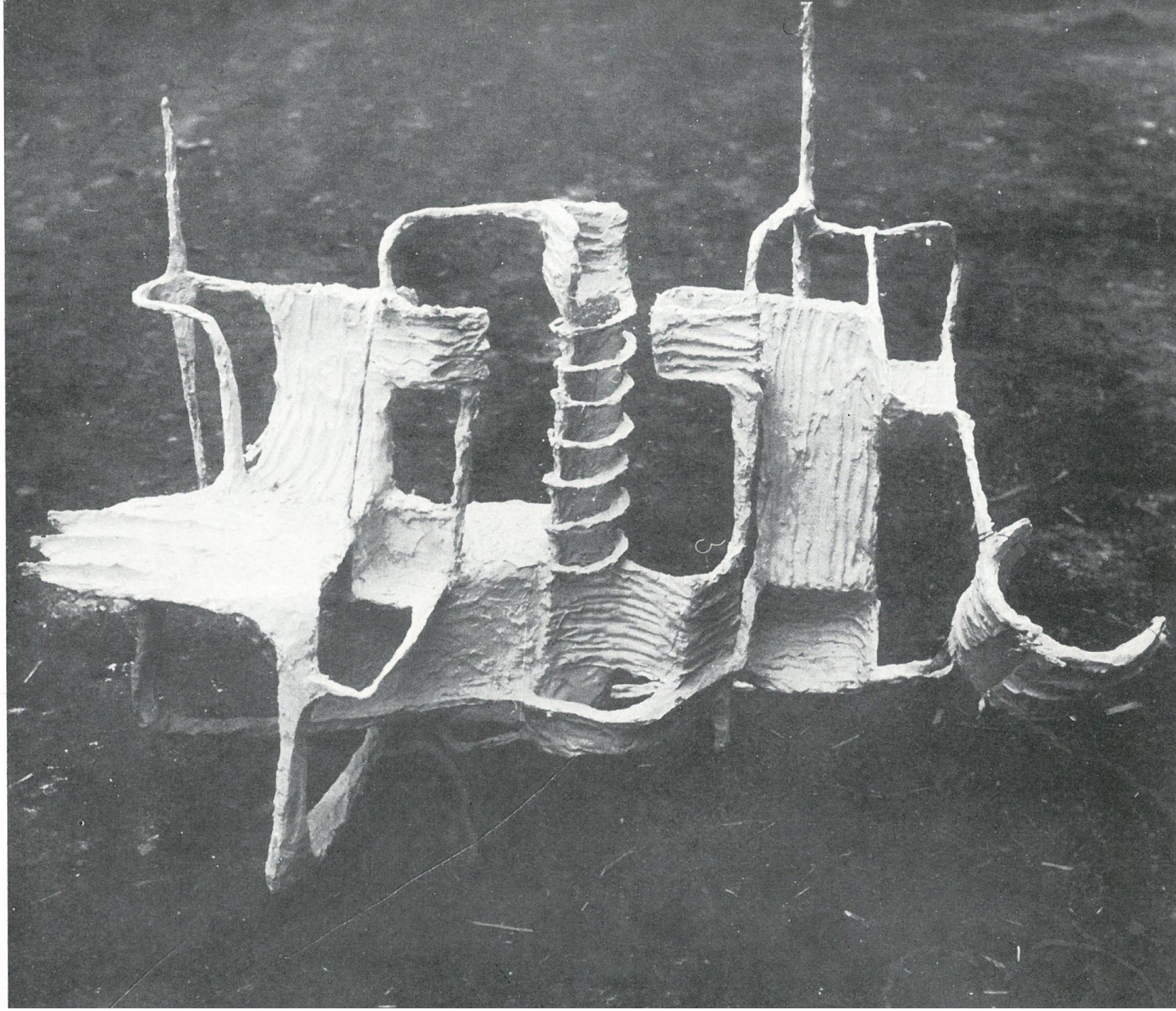
Muzeum Narodowego w Warszawie, Muzeum Narodowego w Krakowie, Muzeum Sportu w Warszawie, Muzeum na Zamku w Lublinie, Musée d'Art Moderne w Paryżu, Museo d'Arte Moderne w Rzymie, Rijksmuseum Kröller-Müller w Otterlo, w kolekcjach Biennale d'Arte Triveneta w Padwie i Galleria Falsetti w Prato oraz w zbiorach prywatnych w wielu krajach.

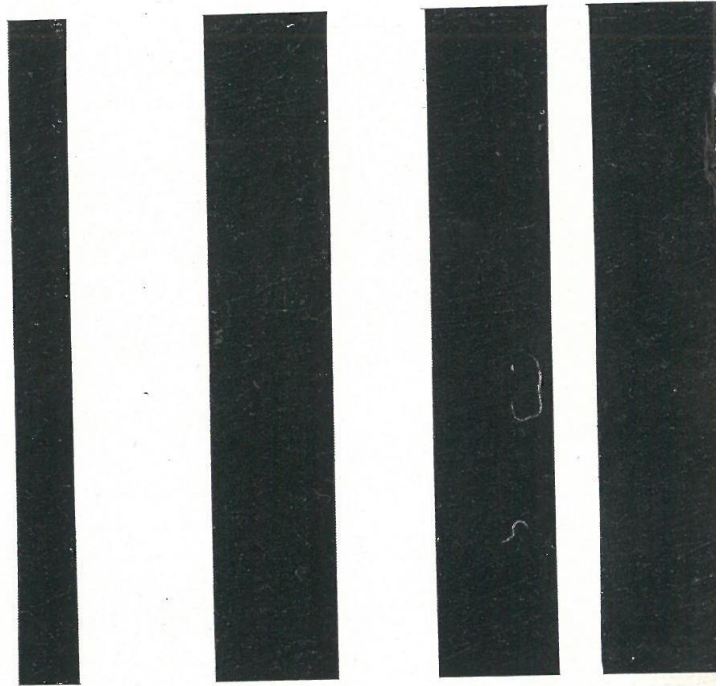
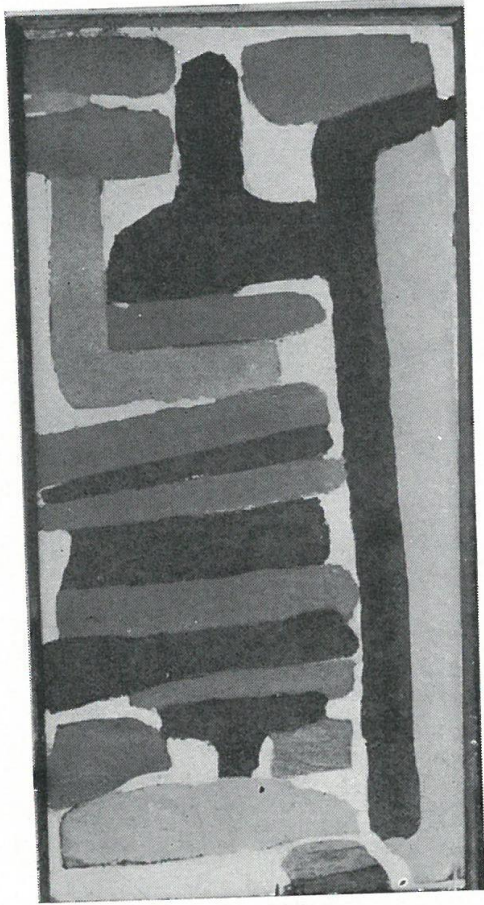

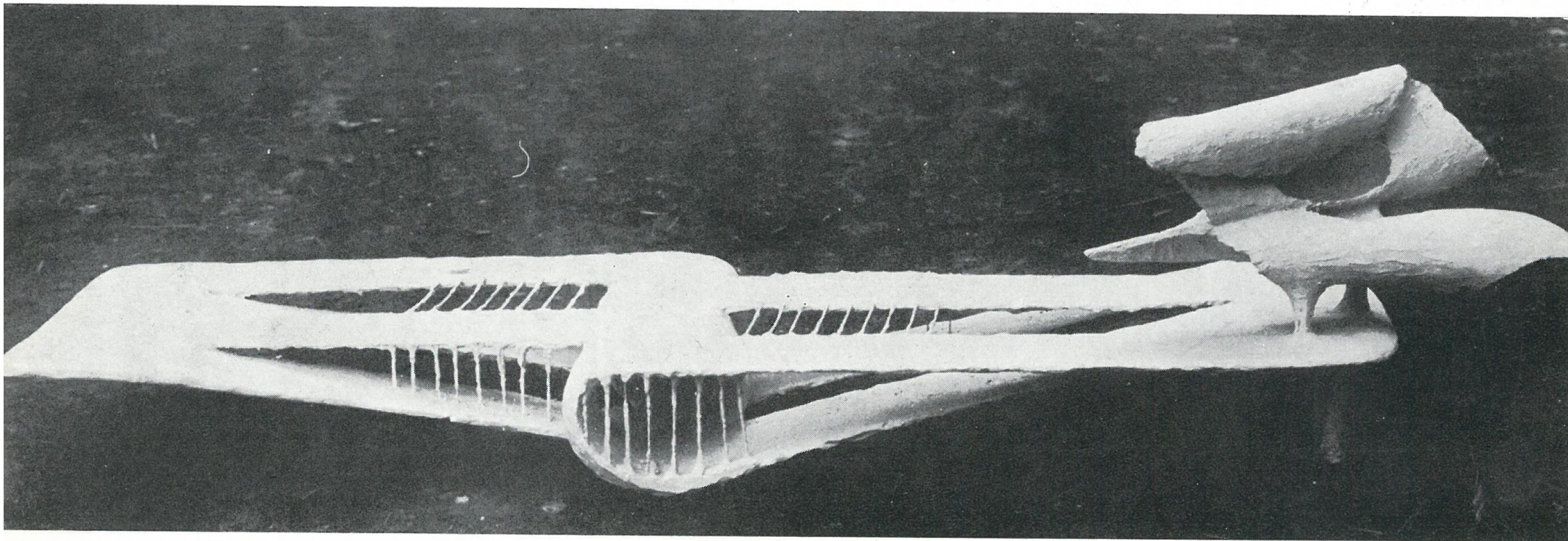
Leah

architektura

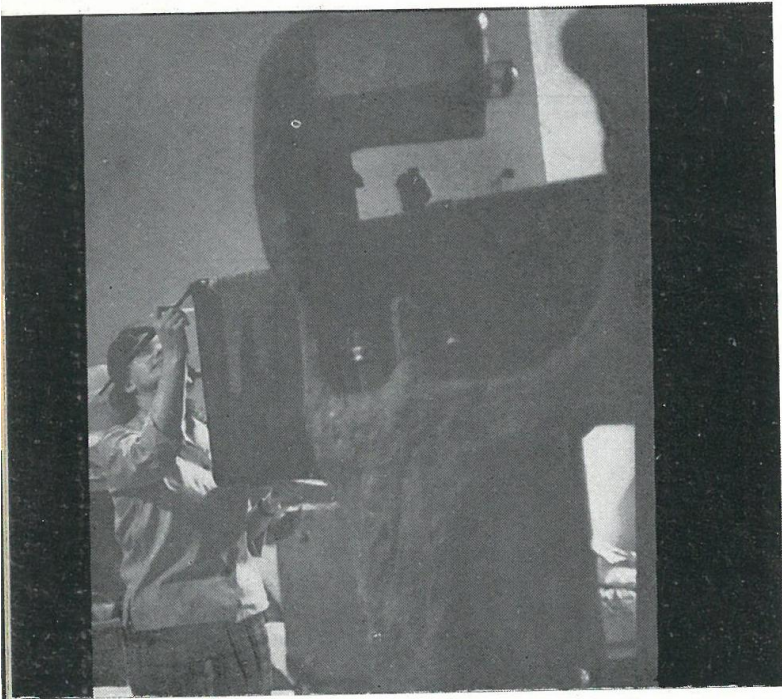

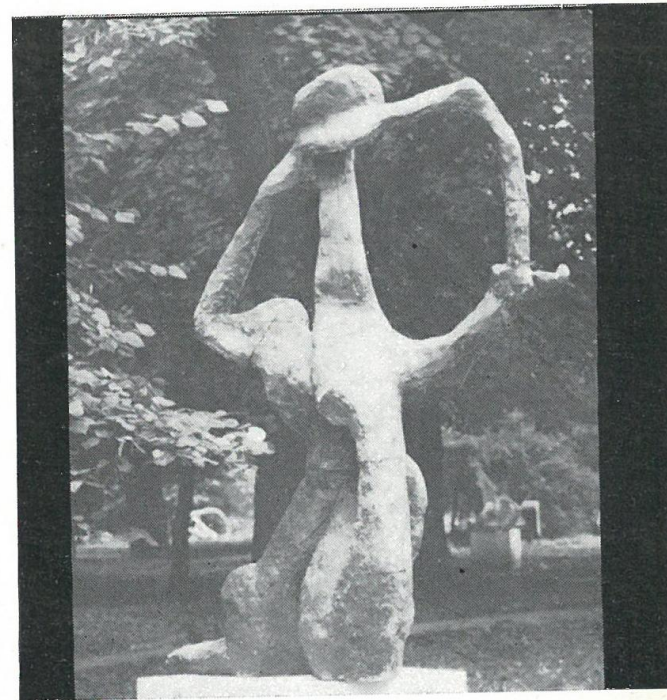
port lotniczy

Alina Ślesińska jest znana jako rzeźbiarka. Jej prace w różnych technikach rzeźbiarskich — od gipsu do kompozycji metalowych — eksponowane są od dziesięciu lat na licznych wystawach zbiorowych i indywidualnych. Pamiętamy jej pierwsze pełne wdzięku i antygalanteryjnej elegancji rzeźbiarskiej impresje figuralne takie np. jak „Kobieta z lustrem” czy „Włosy”, możemy na tej wystawie oglądać znacznie późniejsze kompozycje przestrzenne z drutu, różnych metali i różnych materiałów mieszanych. Obserwu-

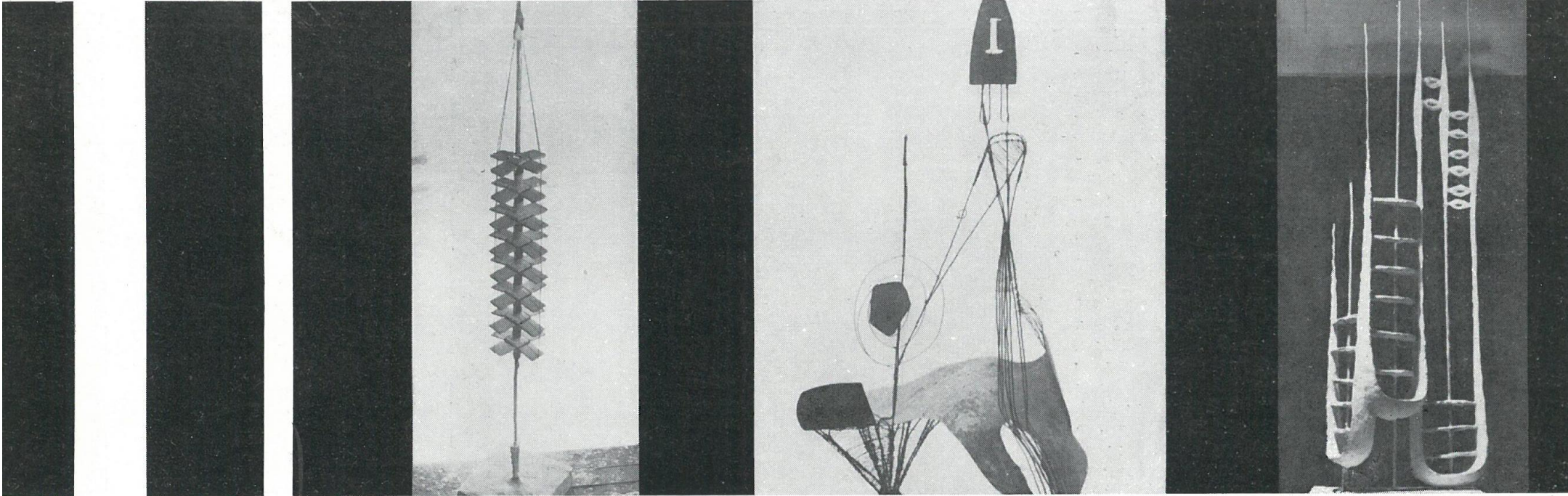
jąc rozwój rzeźbiarskich form Ślesińskiej nie dostrzeżemy tendencji do określania „wpadającego w oko” repertuaru kształtów ani poszukiwania jednego tylko sposobu ekspresji. Stwierdzamy wielką różnorodność form, technik, inspiracji i celów pracy rzeźbiarskiej przy zdecydowanej jednakże linii rozwojowej: od form posiadających swą masę, swoją siłę ciężenia do kształtów lekkich, ażurowych, w których masa została coraz wyraźniej wyeliminowana na rzecz aktywnej przestrzeni. Od form metaforycznych do kompozycji reprezentujących swoją własną rzeczywistość plastyczną.

I wreszcie powstały prace dla określenia których nie wystarczało już nawet słowo „rzeźba”: propozycje architektoniczne. „Mosty”, „Wieże”, „Drapacze chmur”, „Dwupoziomowe miasta” to nie tylko wizje rzeźbiarki o tematyce architektonicznej, to również nie inżynierskie, oparte na obliczeniach statycznych modele do realizacji. Są to przestrzenne kompozycje egzystujące na pograniczu tych dwóch tradycyjnie bliskich sobie dyscyplin plastycznych, o których nie można powiedzieć ani, że są rzeźbami ani — że należą do architektury. Rozwój artystyczny rzeźbiarki przebiegał więc jak gdyby w kierunku... odchodzenia od rzeźby. Cel tej ewolucji już w pewnym momencie wydawał się znany: atak na granice rzeźby i architektury aż do ostatecznego ich zatarcia. Aż do zaprzeczenia tradycyjnym konwencjom i metodom twórczym obydwu dyscyplin. Dalsza twórczość Ślesińskiej wskazuje jednak, że problematyka tej twórczości jest znacznie bardziej skomplikowana.

Heloiza i Abelard

W momencie, kiedy wydawało się, że artystka zmierza do wykluczania, odejmowania z zakresu swych zainteresowań gatunków artystycznych, tych nawet, które jej były najbliższe jak rzeźba i architektura, dość nieoczekiwanie stwierdzamy na obecnej wystawie, że właśnie panoramiczny niemal zestaw gatunków określa jej aktualną twórczość. Rysunek, malarstwo, rzeźba, tkanina, collages, architektura — te wszystkie dyscypliny składają się na obraz wystawy i wszystkie — niemal w równoległym szere-

wieżowiec

Don Kichot

wieżowce nr 1

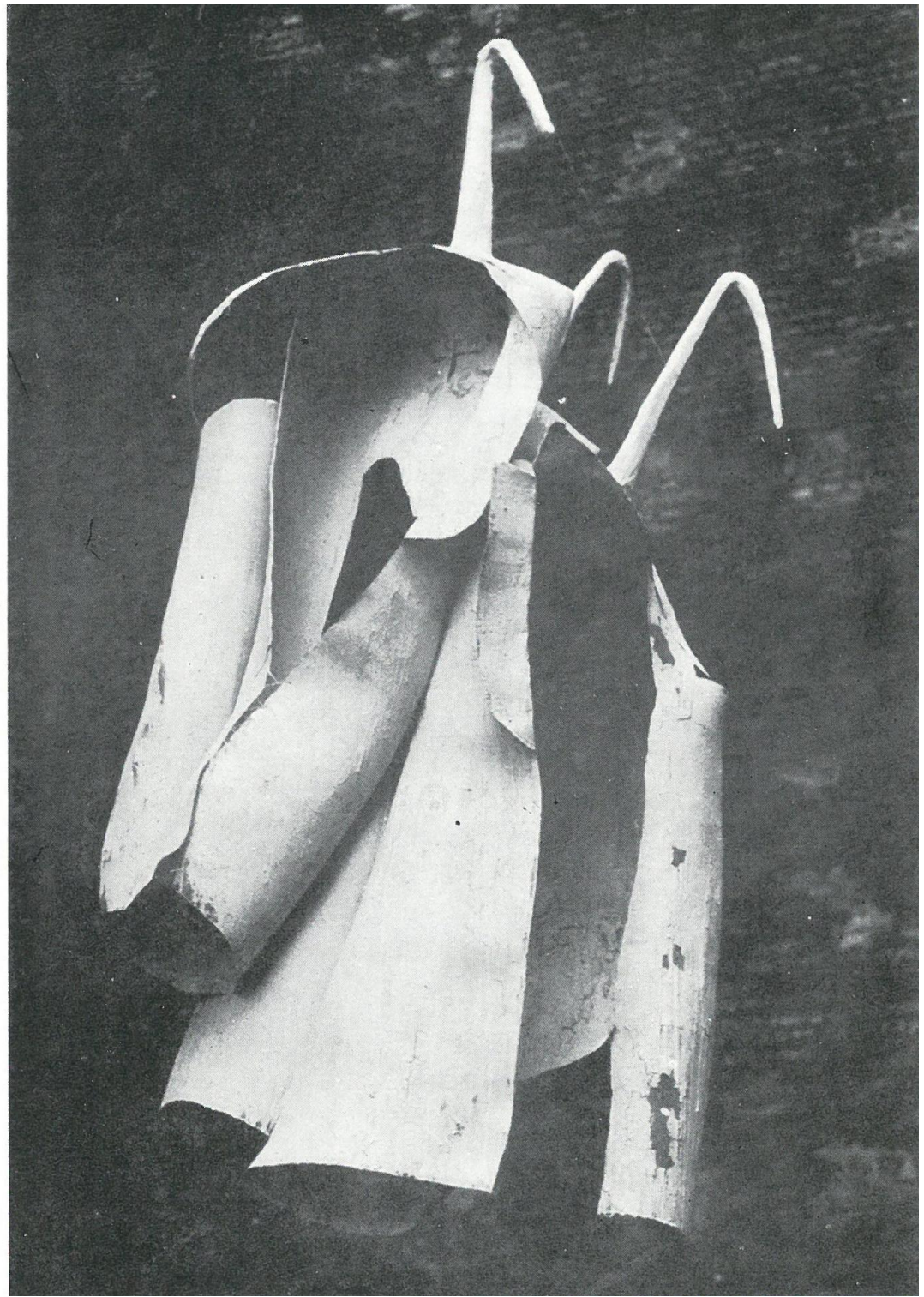
gu — znalazły się w obrębie zainteresowań artystki. Oczywiście te dyscypliny rzadko występują w stanie swej gatunkowej czystości, nie są autonomiczne, nie służą nawet wzajemnemu wspieraniu, przekazywaniu doświadczeń z jednej strefy w drugą. Nie „przeplatają” się w sposób wyraźny ani me-

chaniczny. Są po prostu terenem rozszerzonych możliwości plastycznych, są powiększonym warształem pracy, którym artystka operuje swobodnie — bez konieczności specjalizacji, która tak szybko zamyka sztukę w schemacie. Jest w tym raczej znamię współczesnej postawy polegającej na elastycznym rozluźnieniu niż postawy renesansowej, której cechą jest zdyscyplinowana wielobranżowość.

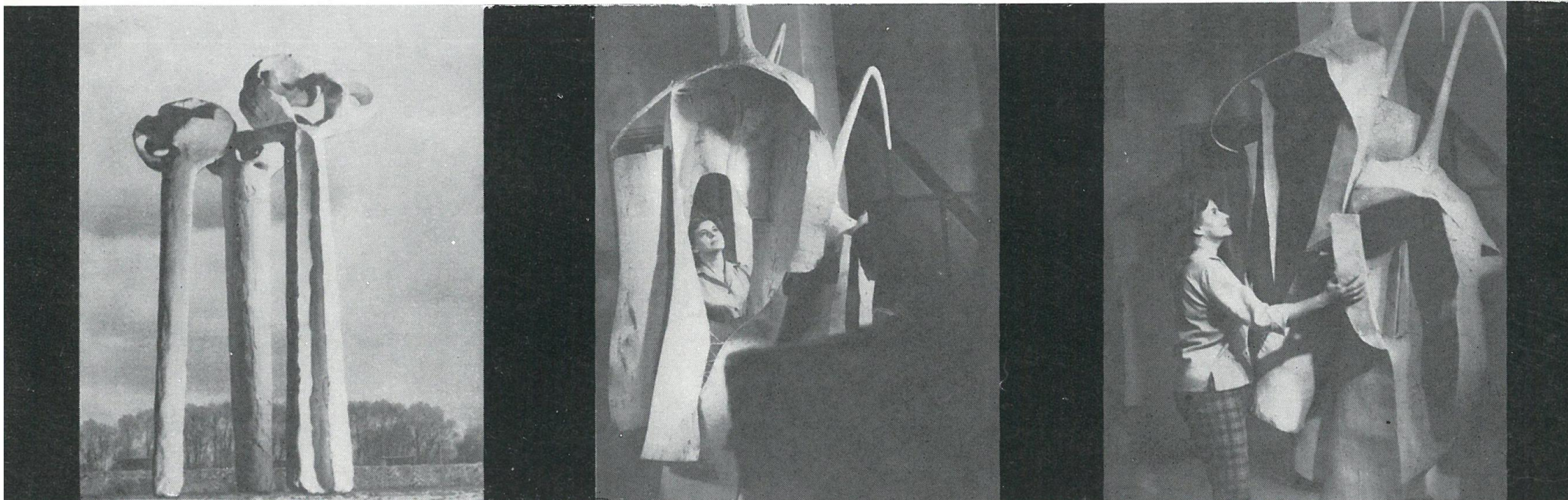
Tak więc Ślesińska rozwija liczne nurty swej twórczości korzystając, bez narzuconego z góry rygoru, z różnych technik i tworzyw. Operuje różnymi „gatunkami” plastycznymi już nie po to aby metodycznie niwelować ich konwencjonalne granice i aby akcentować swoją postawę ni to rzeźbiarza ni to architekta, ale daleko swobodniej: aby podkreślać swą nieskrępowaną postawę artystyczną. Kontynuuje swe wizje architektury przyszłości ale równocześnie rysuje, szkicuje formy przestrzenne, komponuje tkaniny i przekłada swe fascynacje egzotycznym kolorytem Afryki na malarskie układy barwnych, bezforemnych plam. Ta aktywizacja wszechstronna, gdyby wyłącznie polegała na zbyt dosłownej dowolności, stałaby się prawdopodobnie, po dłuższym czasie pasją artystyczną zupełnie prywatną, i na jej wyniki czekać byśmy musieli zbyt długo. Są jednak w każdej pracy, w każdym cyklu prac Ślesińskiej plastyczne zagadnienia szczególne. W przestrzennych kompozycjach jest nowa ranga i nowa funkcja plastyczna krzywizn, w rysunkach i szkicach jest atmosfera roboczego zapisu, w obrazach — bezpośrednio malarskiego przekazu wrażeń optycznych. Jest jednakże ponadto — moim zdaniem najciekawszy, bo nowy — nurt w twórczości Ślesińskiej, który jest wyrazem dalszego już nie zwalczania ale lekceważenia konwencji w sztuce. To nurt, którego początek widzę w tworzonych przed dwoma czy trzema laty malowanych tkaninach zawieszanych przez autorkę na ubraniowych wieszakach na kształt jakiejś tajemniczej szaty liturgicznej. A potem — już w ostatnim okresie — powstały kompozycje z pustych, pootwieranych i bardzo ryzykownie, ku oburzeniu smako-

wieszaki

szy, pomalowanych walizek. Mniej ważne jest dla mnie czy są to atrybuty licznych podróży artystki, ważny jest emocjonalny sens plastyczny tych opróżnionych przedmiotów. Sens ten sam, który emanuje z dziwnej kompozycji przestrzennej nasuwającej myśl o jakimś ubraniu czy kostiumie, pozbawionym zawartości figury i zawieszonym już nie na zwykłym wieszaku z szafy ale przekształcającym się w własną formę wieszaka. W tych i podobnych najnowszych pracach Slesińskiej, dostrzec można gatunek emocji

wieżowce nr 2

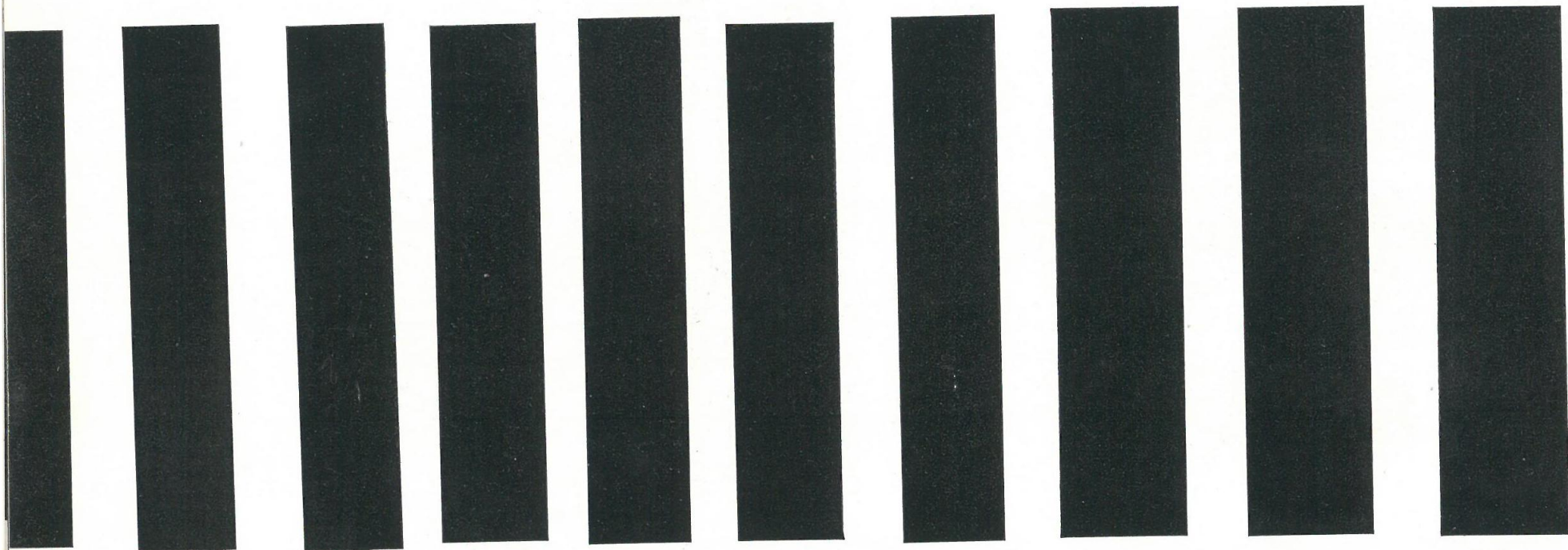
nowych, związanych zresztą z najbardziej aktualną problematyką artystyczną. Nie można tych emocji charakteryzować. Rozszyfrowanie splotu znaczeń, form, przedmiotów, funkcji, relacji z tym co jest artystyczne i tym co może być artystyczne jutro byłoby zresztą zadaniem i trudnym i zbędnym. Ich pojawienie się jest faktem. Ich klasyfikacja wymaga wielu różnych interpretacji, dla których zostały stworzone.

Wiesław BOROWSKI

podróžni

spis prac

architektura

1. most nr 1, 1960, gips, wys. 180
2. trasy, 1960, gips, wys. 110
3. kościół, 1960, gips, wys. 60
4. miasto dwupoziomowe, 1961, gips, wys. 350
5. most nr 2, 1961, gips, wys. 150
6. wieża nr 1, 1961, gips, wys. 120
7. stadion, 1961, gips, wys. 50
8. wieżowce nr 1, 1962, gips, wys. 160
9. wieża nr 2, 1962, gips, wys. 80
10. architektura nr 1, 1963, gips, wys. 130
11. architektura nr 2, 1963, gips, wys. 80
12. wieżowce nr 2, 1963, brąz, wys. 130
13. most nr 3, 1963, gips, wys. 220
14. wioska murzyńska, 1963, gips, wys. 200
15. miasto trzypoziomowe, 1965, gips, wys. 200
16. port lotniczy, 1965, gips, wys. 200
17. architektura nr 3, 1965, gips, wys. 100

rzeźba

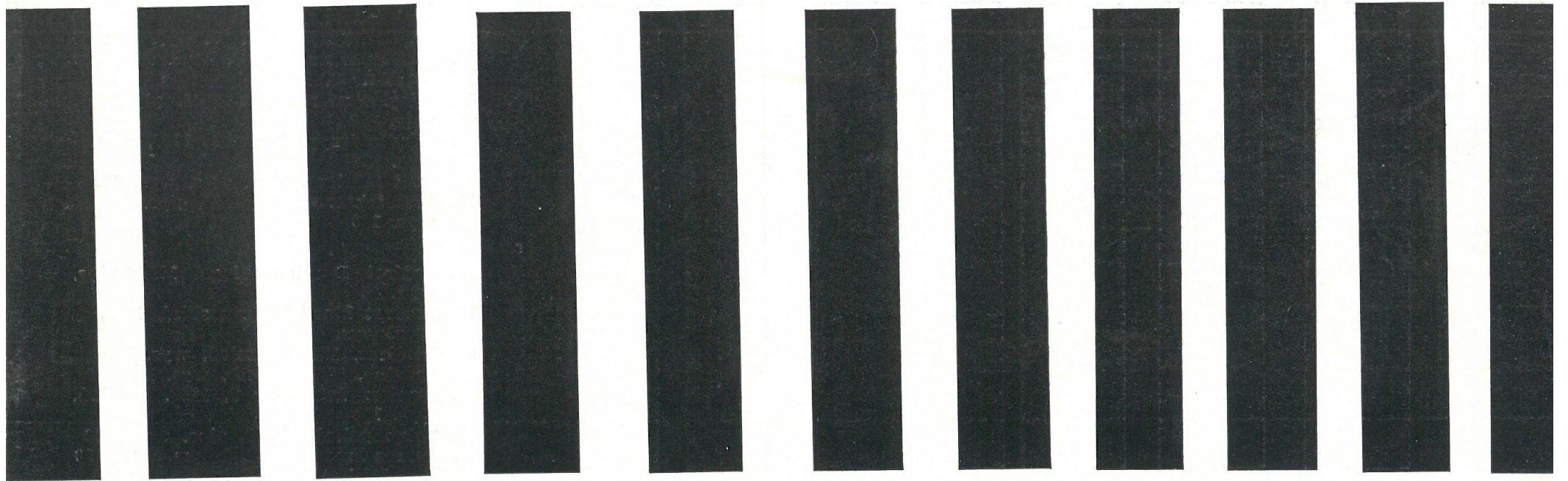
18. portret Dunikowskiego, 1952, gips, wys. 45
19. portret Marii Dąbrowskiej, 1953, gips, wys. 40
20. Mojżesz, 1957, kamień, wys. 120
21. rodzina, 1957, żeliwo, wys. 100
22. macierzyństwo nr 3, 1958, kamień, wys. 100
23. gołąb pokoju, 1959, gips, wys. 100
24. „przez kratę”, 1960, żelazo, wys. 250
25. Don Kichot, 1960, żelazo, wys. 250
26. macierzyństwo nr 4, 1963, kamień, wys. 300
27. podróżni, 1965, gips, wys. 200
28. wieszaki, 1965, siatka żelazo, wys. 300
29. przeciw wojnie, 1965, gips, wys. 150

malarstwo

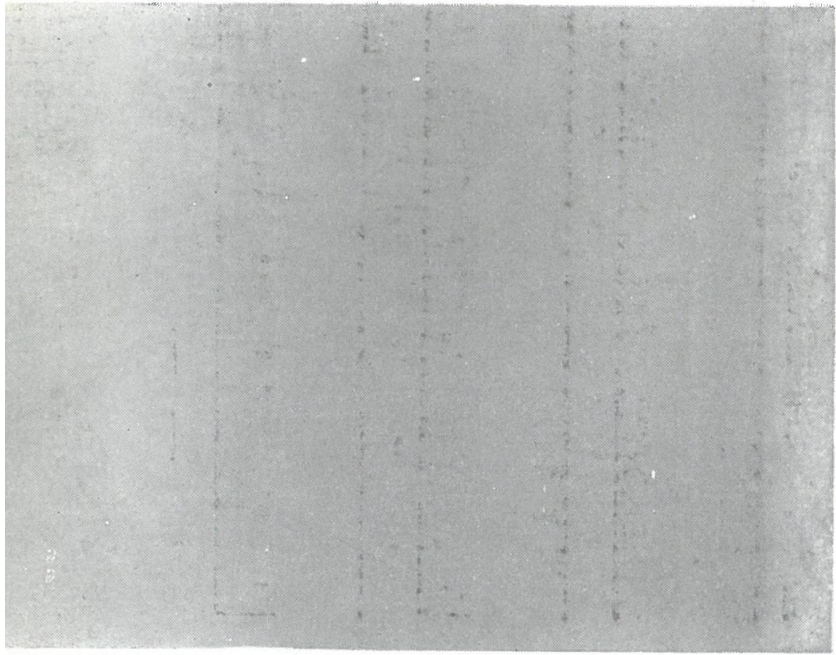
- 30—43. pejzaże ghańskie, 1963—1965, olej
- 44—48. Nigerią, 1965, olej, 120 × 60

rysunki

- 49—98. rysunki, 1960—1965, tusz, 70 × 100
- tkaniny
- 99—101. tkaniny, 1962, 200 × 150

projekt ekspozycji, plakatu, opracowanie graficzne katalogu: Marian Bogusz
redakcja katalogu: Maria Matusińska (CBWA)
zdjęcia: Eustachy Kossakowski
redakcja techniczna: Jan Heydrich (CBWA)

1911
1912
1913
1914
1915
1916
1917
1918
1919
1920
1921
1922
1923
1924
1925
1926
1927
1928
1929
1930
1931
1932
1933
1934
1935
1936
1937
1938
1939
1940
1941
1942
1943
1944
1945
1946
1947
1948
1949
1950
1951
1952
1953
1954
1955
1956
1957
1958
1959
1960
1961
1962
1963
1964
1965
1966
1967
1968
1969
1970
1971
1972
1973
1974
1975
1976
1977
1978
1979
1980
1981
1982
1983
1984
1985
1986
1987
1988
1989
1990
1991
1992
1993
1994
1995
1996
1997
1998
1999
2000
2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017
2018
2019
2020
2021
2022
2023
2024
2025
2026
2027
2028
2029
2030
2031
2032
2033
2034
2035
2036
2037
2038
2039
2040
2041
2042
2043
2044
2045
2046
2047
2048
2049
2050
2051
2052
2053
2054
2055
2056
2057
2058
2059
2060
2061
2062
2063
2064
2065
2066
2067
2068
2069
2070
2071
2072
2073
2074
2075
2076
2077
2078
2079
2080
2081
2082
2083
2084
2085
2086
2087
2088
2089
2090
2091
2092
2093
2094
2095
2096
2097
2098
2099
2100

